

**LA ESQUELLA**

**DE LA TORRATXA**

PERIODICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.  
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

**2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA**  
y 10 cents paper en l' Isla de Cuba.  
NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ  
LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20  
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ  
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.  
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18

D' AQUÍ D' ALLÀ.

La Fransa es nostra. ¡Ja no hi ha Pirineús!!!  
—¿De quan ensa? preguntaran vostés.  
Desde l' últim diumenje, en que sis toros andalous, sens dupte per venjar-se de la célebre frasse de Alejandro Dumas, van tirar la frontera a terra de una caparrada, aque-la frontera erissada de penyas que feya tant temps que 'ns separava de la culta Europa.  
Avuy lo cami de Espanya a Fransa es pla com lo palmell de la ma: los toros hi transitan y darrera dels toros las cuadrillas: Frascuelo y Angel Pastor se presentan a Fransa com si fcs a casa seva: lo dia menos pensat le Cordonnier (lo Sabaté) s' encaminara a la vequina Republica ab l' intent de obrir una academia de picar toros: y sino bons banderilleros, ni bons espasas, perque aixó precisament ho dona la gracia y la sal de la terra, sortiran bons picadors francesos de brás nervut y punyo de ferro.  
Revolcantse per terra 's farán masells y si arriban a tenir alguna desgracia, demanaran un caball y l' hi posaran una pica ab valentia.

La afició hi es: no cal negarho.  
Sis toros andalous han realitat lo somni de Lluís XIV. Las banyas han pogut mes que 'ls cetros.  
Nimes, la ciutat romana, ha obert sas magnificas, historicas Arenas a la diversió espanyola, y encare que era molt car lo preu d' entrada, la plassa s' ha omplert de gom a gom. Ja era hora de que 'ls francesos restituhissen encare que fos a mans dels toreros, los diners que se'n duhen d' Espanya a favor de las ventatjes que 's dona l' últim tractat de comers.

¡Y ab quin entussiasme han contemplat la corrida!  
Traduheixo de un periódich:  
«Lo quart toro surt més furios que 'ls altres y després de haver sigut admirablement treballat per la cuadrilla, reb la mort de una sola estocada. Desde llavors lo célebre matador recobra 'l favor del públich: sombreros y cigarros plouhen sobre l' arena. Lo prefecte (governador civil) felicita al valent torero (le vaillant torador) y las senyoras l' hi tirau vanos y brassalets.»

¡Y brassalets!  
Ja veuhen, tot just comensan y ja 'ns passen al davant en punt a perdre 'l senderi.  
Aqui tot lo més tiran los guants; allá vanos y bracelets.  
Y son las senyoras las que mostran un entussiasme tant frenétich.  
¡Toreros! ¡Vostras son las francesas; per consegüent la Fransa es vostra!

Pero ho havém de dir tot.

Los francesos que han vist la corrida están estussiasmats; los que no l' han vista la critican, tixantla d' espectáculo bárbaro é inhumá. Los periódichs del mitj dia cantan las glorias del toreig; los periódichs de Paris reclaman que 's compleixi una circular de 4 de setembre de 1878 prohibint las corridas de toros.

¡Infelissos!  
Aré tot justament y ab motiu de una festa espanyola, 's recordan de la circular de un ministre de cinch anys enrera? ¿Quan apendrán a ser homes aquests francesos? Reals ordres, lleys y circulars ¿que signifigan? Aquestas endergas se dictan y no 's compleixen. Al menos a Espanya ho fém aixis. Del paper en que 's escriuhen, ne cubrim los bastons de las banderillas. Y aixis s' ha de fer per alcansar la felicitat. Quan se 'ns vol imitar en alguna cosa se 'ns ha de imitar en tot. ¿Tenim ó no tenim sangre torera?  
Lo dia que 'ls francesos aprenguin a no obehir cap ley, més que las que rejeixen en la lidia, serán felissos com ho som nosaltres. Podrán ser pobres no ho nego; pero una cosa es la felicitat y un' altra la riquesa.

Que ho tingan entés los periódichs de Paris.  
\* \* \*  
Y no 'm vingan ab escarafalls com los que fan contra la corrida de Nimes.

Un d' ells ha calificat de mossos d' escorvador a Frascuelo y Angel Pastor «los quals, diu, han vingut a posar—mediant salari—los seus ganivets de desquartisar a disposició dels organisadors del vergonyós espectáculo.»

¿Qué 'ls sembla? Un periodista de Paris que 's figura que 'l torero desquartisa 'l toro ab ganivet!  
De Nimes a Paris lo cami es més expedit que d' Espanya a Nimes. Es necessari donchs qu' en Frascuelo ó en Lagartijo s' arribin immediatament a Paris a ensenyar a aquests periodistas com se mata un toro.  
Y quan vinga la hora de brindar, podrán fer un discurs per aquest estil:

«Missius: aquest espectáculo es bárbaro, enhorabona: també son bárbaras las funciones de volatiners desllorigats, y las carreras de caballs que féu vosaltres. En cambi 'ls toros comunican valentia als pobles. Los pobles que no tenen horror a lasanch, saben defensar com cal la seva independencia. Acostuméuvos a veure impasibles las punxagudas banyas del toro y no fugiréu davant de las punxas dels cascos prussians. ¡Salut y franchs!»

\* \* \*  
Prou toros. S' ha acabat la corrida.  
Lo Conde de Chambord vá millor desde que l' ha visitat un metje célebre de Paris que no té res de legitimista.  
Fins are las novenas no havian fet cap efecte: la aygua de Lourdes era aygua-poll, y 'ls ingredients de la

farmacopea católica-miraculosa donavan proba plena de ser productés esbravats, sense eficacia.

No hi ha remey: cada hu del seu ofici. Los metjes al capsal dels malalts; los capellans a l' iglesia: la ciencia per curar; la religió per fer los funerals y cantar las absoltas.

Jo m' alegraré infinit que 'l Conde de Chambord se curi, me 'n alegraré sobre tot per la renda de corréus de la nació austriaca. Lo Conde de Chambord, escriu las cartas a grossas, y seria llástima que 'ls corréus perdessin tant bon parroquiá.

No obstant mentres hi haja neos hi haurá gamarosos y carrinclons.

Dias endarrera vaig llegir en L' Univers una alloció de un conde excitant a tots los creyents a obrir una suscripció per construir un pilá en l' iglesia del Sagrat Cor de Montmartre a fi de obtenir de aquest modo lo restabliment complet de la salut del rey.

¡Qué tal! Vostés coneixian la alopatia y l' homeopatia; pero no la pilapatia.

¿Volen curar a un malalt? Donchs acudin al remey dels pilans.

—Senyor Doctor, ó senyor bisbe (¿perqué no han de ser los bisbes los que practiquin la pilapatia?) tinch una brossa al ull que 'm fa veure las estrellas.

—Fill meu, no 's desconsoli: posi confiansa en Déu, confessi y combregui devotament y si al ull hi té una brossa, apliquis'hi un pilá!

P. DEL O.

EN LA PLASSA DE TOROS.

CASSAT AL VOL. (1)

Encare que no soch molt aficionao als cuernos, vaig anar a veure la becerra que 'l dimecres de la última senmana varen donar varios joves, socios de la de don Ramon de la Cruz.

Vaig anarhi pel capritxo de veure quina filia faria l' espectáculo nacional en mans de la high-life barcelonesa...

A mi m' agradan las barrejas, y no era cosa de pèrdres la barreja de inglés, flamenco y catalá.

Y en bona fé haig de dirlos que no 'm dol gens ni mica 'l temps que vaig emplearhi, ni 'ls trenta quatre galls en plata que m' invitaren a deixar a la safata que hi havia a la porta.

¿Saben perque? Donchs vajan llegint y ho compendrán.

Al cap de bréu estona d' estar assentat en una de las

(1) Enviat pel corréu interior.



gradas del tendido solar, per més que l' invitació era ombriola, va compareixre una honrada família, que 'm féu passar un rato felis, familia composta de: *papay*, *mamay*, una *niña* y un *niño*, de la aristocracia... no de la *sangre*, de l' aristocracia del capital.

Segons vaig comprendre eran uns fideuhers retirats que si bé ara vivian de renda, y no necessitavan res, *sin embargo*, com deya 'l *papay*, la *mamay* se dedicava a llogar cubells de quarto y de dos, del producte dels quals se servian per sufragar los malgastets per l' istil dels que ocasionava l' assistència de tota la familia a la *decerrá* d' aquella tarde.

Lo senyor Jaume, qu' era 'l *papay*, los va colgar perfectament, assentats de renglera, y ell se quedá dret un esglahó més avall, per poder contemplar millor tot l' espectacle.

Al primer cop de vista que dirigi lo senyor Jaume al *redondel* (*jolél!*), repará que 'l banderillero anava a clavar un *par* a las ancas del animaló y no podent contenirse davant tal *impericia* (paraula textual), exclamá:

—¡Burrooo!! ponte antiparras!!!

La seva senyora tota sofocada l' hi estirá l' americana, dibentli:

—Jaume, per Déu, no 'ns comprometis.

—Be dona, calla y mira; aquí ja se sap...

Y girantse al espectacle, anyadí:

—¡¡¡Que se retire; animaaa!!!

—Jesús, Maria, Josep. *Ica* yo no sé qué tiene tu *papay*, *parese*...

—¡¡¡Sabata!!!

Ella cridant:

—¡Jaumel ¡Jaumel ¡'ns estás comprometent!

—Ja m' ho pensava; si ho sé no 'us duya.

—Tant debó; aixis no hauriam malgastat d' aquet modo los quartos dels cubells. (Reparant ab la criatura). Aixi *niño*, *ensúsiate* forsa, *despues* no se puede *hacer limpia con nada, esta ropa*.

—Y deixa que jugui la criatura.

—Si, com que tú no l' has de rentar la roba es clar, que s' embruti.

—¡Vols fé 'l favor de callar?.. (Dirigintse al *diestro*.) Aaaaanimal!!! mata'l ab una escopeta!!!

—*Quésus ica, ni cuando hasia* fideus era tant ordinario (estirantlo per l' americana:) Jaume, fes lo favor de callar.

—¡Vaya! ¡No 'm dona la gana!

—¡Quins exemples de dar als fills! No *hagais caso niños, parese* que *está algo tocado hoy*.

—(Desaforadament), ¡¡¡No lo entiende V., no lo entiende V., no lo en...

—Vols...

—No cal que contis venir may més ab mi; y si no t' agrada véste 'n. Ja ho... (Girantse ab entusiasme:)

¡¡¡Bravo, bravo, bravo!!!

Aixis acabá la *lidia* del primer toro (?) y la funció d' aquella familia, puig que a la *mamay*, en vista de la resposta y mal comportament del seu marit, l' hi agafá un *ataca de nervis*, segons digué 'l senyor Jaume, que 'ls obligá a deixar la plassa. Dit senyor, al marxar, jurava no tornar més a veure tal espectacle ab la seva mitja taronja, encare que 'ls *diestros* fossen los angels del cel vestits de *chulos* y pentinats al istil de *pan y toros*.

POLICARPI MOSCATELL.

## UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Valero y Vico s' han despedit del públich; Calvo també; pero aquet ho ha fet en sério, mentres que 'ls altres dos sols de per riure.

Tant en sério ho ha fet *Rafael* que un dia de aquets s' embarca y se 'n vá a América. L' hi desitjem un felis viatge y una felis tornada: l' hi desitjem més encare, aixó es: *que por Calvo que sea eche buen pelo*, ja siga natural, ja postis, partint del principi que una de las cosas més cómodas y agradables de aquell continent son las *peluconas*.

Una de las obras que avants de marxar nos ha fet conèixer Calvo es l' última de Echegaray: *Conflicto entre dos deberes*, que, com totas las del seu autor, encare que plena de pensaments é imatjes y efectes, es recargolada com ella sola, té una tessitura molt alta, y 'ls actors s' hi han de esgargamellar. Senyor Echegaray, vosté es un escanya galans: ab unas quantas obras més com las que sol escriure, los primers actors se quedan sense gargamella.

Valero tingué un triunfo inmens ab l' obra d' *Escrich El músico de la murga*. Es impossible donar més riquesa, més prodigalitat de detalls. Lo drama d' *Escrich* no es un drama; es un tipo. La trama es inverossimil; pero 'l tipo es veritat, y fet per en Valero no 'ls dich palla. ¡Com que l' autor vá escriure'l expresament per ell!

Vico s' despedi ab *Consuelo* de Ayala. Aquesta obra es una maravella: los versos son esculturals, l' acció interessant y humana. *Consuelo* no es un drama; es un monument. Y Vico estigué admirable. Pocas vegadas l' haviam vist a tanta altura com dimars últim. ¡Ah! 'l dia qu' está de filis es un actor de primera.

De totas maneres, Vico y Valero 's quedan y darán encare 20 funcions, capitanejant una companyia que jo crech que ab tant bons costals quedará lluhida. Entre las donas hi veig lo nom de la Mena; entre 'ls homes 'ls de 'n Tutau, Isern, Marti y l' actor cómic Hernandez que ja saben que té molt bona sombra. En Castilla, segons diuhen, se 'n vá a la casa del costat ab l' Arderius: *Memento Castilla quia bufus es et in bufo reverteturis*. Lo qual vol dir que *quien tuvo retuvo*.

Al *Tivoli* s' ha estrenat una nova sarsuela titulada *La niña bonita*. Lo libre es mogut: Larra ha volgut imitar las comedias d' enredo del teatro antich y se 'n surt bastant bé: abundan las escenas cómicas y 'ls xistes no 's quedan endarrera. En quant a la música, del mestre Caballero, no es de molt tant felis com lo libre: no obstant, algunas pessas, en especial las del acte segon, se fan aplaudir del públich.

¡Qué volen ferhil Las sarsuelas tenen aquest perill!: fillas de dos autors distints, quan no flaqueja la lletra flaqueja la música: raras vegadas lo poeta y 'l músich están igualment inspirats. Per aixó es precis que dos inteligencias s' agermanin y que dos imaginacions se afinin.

Al *Bon Retiro*: estreno del *Ernani* per debut de la prima donna Sra. Gabás. Exit desigual: algun artista sobresortí: la orquesta regular y 'l coro proclamant l' anarquia, ó 'l cantó, es a dir: marxant cada corista pel seu costat. Tingué de repetir-se 'l concertant del acte tercer... Per are en aquell teatro ningú ha desbancat encare a la Sra. Tetrizzini.

Al *Circo Equestre* s' ha donat lo benefici del Antonet, que ha presentat ab un sócio en miniatura. Lo públich s' hi ha fet un panxonet de riure.

N. N. N

## LO CALAVERA.

Ab un puro de mitj ral y 'l barret ben endarrera, festiu, feís, liberal y franch a carta cabal trobaréu al calavera.

Es un tipo 'l que descrich dels més tipos d' aquest mon: es amich, y ab probas dich: potsé es l' amich més amich dels amichs que tant pochos son.

No es que jo vulga alabarli algun fet seu, ni sols un; pero tampoch vull negarli (perque aixó fora quitari) un bon cor... fins a cert punt.

Com que viu despreocupat y es en tot experimentat coneix tots los sentiments y ab sobrats coneixements ho emprén tot, es la vritat.

Ell se fa cárrech y pensa que la vida es un engany y sent un engany, la llessa: pensant aixis no es estrany que sa fama siga inmensa.

Enemich de la constancia la varietat es sa ciencia, y son somni la abundancia: per 'xó l' amor es ganancia, per ell, de massa paciencia,

Mentres gosi en temps present lo futur no es temps comprés; perque, diu, y es conseqüent, que pensá en lo temps vinent es igual que pensá en rés.

Aventurer, viu ben lliure, sens' calcular may sa sort y de tot rihentse sab viure, puig quan no sab de que riure, si convé 's riu de la mort.

Sens' ordre, ni lley, ni fé, es com un rey absolut: la ambició es goig sense fré: de esperansa sempre p' é son desitj may es verçut.

Víctima d' etern de svari inspira a voltas furor: es de consells adversari y ab sa idea, temerari, trepitja molts cops l' honor.

A la justicia burlant per capritxo lleys profana y en sa carrera avansant, sempre porta per germana la voluntat al devant.

Viciós en extrém, professa la ditxa ben descoberta y ab una conciencia expressa (feta ab aixamples) confessa que la gloria es sempre oberta.

Ell may la ventura nega, y, en la desgracia no hi creu y, quan aburrit se véu, del' aburrimient renega y renegant se distreu.

Té una guerra declarada contra 'l dolor, y l' espanta qu' azevol pena impensada: en tal cas cada vegada juga, balla xiula ó canta.

La diversió es sa fat-lera; la llibertat sa divisa...

y aixís, en certa manera, feta es la imatge precisa del verdader calavera.

PEPET DEL CARRIL.

## MONEDA DE L' HISTORIA.

### ANÉCDOTAS D' HOMES CÉLEBRES.

Molière en las sévas obras s' havia burlat molt dels metjes.

Lluís XIV l' hi digué un dia:

—¿Qué féu quant esteu malalt? ¿No enviéu a buscar al doctor?

—Naturalment.

—¿Veyéu com al últim hi havéu de caure?

—¡Oh, no: Envio a busca 'l metje, l' hi explico 'l meu mal, m' examina, 'm recepta alguna cosa, jo no prech rés de lo que 'm recepta y curo.

Sabut es que l' ingenier Lesseps a pesar dels seus vuitanta anys es un home admirablement robust.

Pochs dias fá que un ministre l' hi deya:

—Es sensible que un home del merit de vosté no formi part de alguna de nostras assembleas legislativas.

—¿Qué hi vol fer! respongué Lesseps: per diputat m' ha passat l' edat y per senador conech que no tindria may la que 's necessita.

En vida de Alejandro Dumas tractavan d' erigirli una estátua.

Paul Feval, qu' era del Comité estava molt preocupat, dihent:

—No 'ns falta més que un detall: en lo pedestal a una cara hi posarém un baix relleu que representi la novela, en l' altre cara 'l teatro; al davant l' inscripció *Alejandro Dumas, nascut tal dia, etc.*

—Y a la cara del darrera? preguntá Dumas.

—Aquí está 'l quid, ¿qué hi posariau vos, veyám?

—¿Jo? (Després de pensar un rato.) Tinch una gran idea.

—Bravo ¿qué hi posariau?

—Lo nom dels meus acreedors, que a fé de Déu ho mereixen.

## ESQUELLOTS.

Vamos a veure ¿tant mateix se fará la reforma de Barcelona?

Una cosa 'm dona molt mala espina, francament. Que 's fassa un plan, que l' Ajuntament l' aprobi, que l' Alcalde ab las sévas patillas corresponents se 'n vaja a Madrit a ferlo acceptar, y que tot de un plegat surti un altre plan per destorbar lo primer ab l' acceptació del Alcalde.

Desenganyinse: diuhen que estém en lo periodo dels plans; mes jo crech que are entrém en lo de las *montanyas*.

Y de la reunió del govern civil que me 'r diuhen?

Uns quants senyors, alguns molt respectables, se reunen tot de un plegat, abogant per un plan en contra de un altre. Y fan aquest acte precisament quan se diu que l' plan qu' ells no volen es desetxat pel ministre y per l' Alcalde.

De manera que no sembla sinó que juguin a la gallina cega.

¿Que 'n sortirá de tot aixó?

Que mentres duri aquest joch, a Barcelona l' hi tocará portar la vena als ulls.

Jo no més veig un medi per arreglarlo.

Are diu que han de venir tres barcos italians per l' istil del *Dandolo*. Donchs bé, se'ls demana per favor que sigan ells los que s' encarreguin de fer la reforma de Barcelona.

Ab una canonada per barco quedarán obertas las tres vias de la reforma.

Los inquilinos de algunas barracas de Santa Maria están desesperats perque l' administració de aquella iglesia 'ls fá tancar a las onze de tots los diumenjes, ab l' excusa de que 'ls dias de festa no 's pot treballar.

En cambi 'ls capellans de aquella parroquia exerceixen la seva industria fins a dos quartos de una, dihent missas y cobrantlas.

La lley igual per tots, senyors administradors de Santa Maria.

Aquest dia anavan per aquests carrers de Déu bandadas de mariners de un barco de guerra estranger, ensejantse a escriure y no podent passar de las *esces*.



**QUÈNTOS.**

—Son ben al revés de nosaltres, deya un observador: nosaltres al mar nos marejém, y ells se marejan aixis que saltan a terra.

Dias endarrera a la casa de Socorro van curar a una dona a la qual lo seu marit l' hi havia obert lo cap de un cop de cadira.

—Què volen ferhi!  
Hi ha marits de mil maneres.  
—Després de tot, dirá l' autor de la ferida, m' hi valgut de una cadira per veure si aixis lograria ferhi assentá 'l cap.

Dissapte passat vá nevar a Nuria y Collsacabra.  
¿Han vist reresa? ¿Nevar en plena canícula?  
Donchs no ho estranyin. L' istiu vá inaugurar-se ab una calor que cremava: aquella calor horrible vá dèrritirli 'l cervell y avuy fá fret y neva, perque s' ha tornat ximple.

He rebut un exemplar de la comedia *Lo Patró Aranya*, original de D. Joseph Maria Pou, estrenada ab bon éxit en lo Liceo.—Val quatre rals, es á dir: val més; pero per quatre rals la venen en las llibrerias.

Per salats a Málaga.  
Aquella diputació provincial no volguent ser menos que tantas altras d' Espanya envia pensionats a Roma, després de ferlos guanyar la plassa en rigorosa oposició, perque estudihi la pintura.

¿Y saben que succeheix?  
Que passen tres mesos, sin mesos, un any, y 'ls pobres pensionats no cobran ni una paga.  
Si 'ls malaguenyos parlessin catalá, dirian:  
—Ells ray que son pintors... que se la pintin.

A Inglaterra han ocorregut cinch ó sis casos de cólera.  
Fins a cert punt los hi está bé.  
Inglaterra es la causa de que 'l cólera siga a Egipte; Inglaterra 's burla de las precaucions sanitarias, alegant que avants que la salut pública es lo comer. Just es, donchs, que Inglaterra després de sembrar miasmas, culli cólera.

Si en Carlos Altadill visqués, ja no podria dir com en l' any 1865, després del cólera.  
«Y ab tanta gent com s' ha mort no ha mort cap dels meus inglesos.»  
Perque ara 'ls inglesos son los primers que pagan la patenta.

A una dona del carrer de San Francisco de Paula, 'ls lladres van robarli la fé de batisme.  
¿Perquè voldrán la fé de batisme 'ls lladres?  
¡Ah! ja hi caich: per embolicar cartutxos ab los quartos que robin a un altre puesto.

Dos subjectes fan una juguesca a qui correrá més.  
—¡Van cinch duros!—¡Van! Y cada un dels dos, avants d' emprendre la carrera, posa una cinquilla en mans de un tercer al qual havian conegut dintre del Circo Ecuestre.

¿Qui dirian que vá corre més?  
Lo subjecte que guardava las dos dobles: aquest, no sols vá correr, sino que vá volar, vá fondres, vá evaporarse.

Entre las festas que pensan celebrarse per las firas de setembre, s' hi contan, per ara, tres primeras pedras.

Una en lo mercat de la dreta del Ensanche, un altra en lo monument de 'n Lopez y Lopez y un altra en lo de Bonaventura Carlos Aribau.

Ab tantas pedras que s' enterran y que no grillan, la serietat del Sr. Rius y Taulet al últim se 'n fará las set pedretas.

Un nou poeta catalá. Lo dia de la funció dedicada a Ayala, en lo teatro de Novedats, Parreño llegí una poesia catalana.

—¡L' autor! ¡L' autor! cridá 'l publich.  
Y 'l Sr. Parreño s' adelantá y digué:—*Julio Parreño*.  
Los catalanistes, no obstant, no l' admetrán a la confraria: en lloch de *Julio* havia de anomenarse *Juliol Parreño*.

En un establiment de bany situat als Pirineus, un banyista vá a fer una excursió per la montanya.

Al tornar, la seva senyora l' hi pregunta:  
—Qué tal, ¿t' has divertit?  
—¡.  
—Y bé, ¿qué has vist?  
—Si vols que 't diga la veritat, com que 'l guia m' ha estat advertint tot lo camí que mirés bé ahont posava 'ls péus, no he vist res més que las mévas botinas.

Era 'l diumenje de rams.  
Un senyor de bons intents havia anat a la iglesia a presenciari la benedicció de las palmas.

Tot de un plegat passá pel seu costat un nano ab un palmó molt encorvat y l' hi ficá, sense voler, una fulla al ull.

Lo senyor posantse las mans a la vista:  
—¡Recristol exclamá: aixó es un abús palmarí!

En una cerveceria de Madrid un jove entra a pendre una cervesa, colocantse en una taula en la qual hi havia una rossa y una morena.

—¿Qué quiere Vd. tomar señorito? pregunta 'l mosso.  
—Una cerveza chica.  
—¿Una chica ¿rubia ó negra?  
Lo jove mirantse a las xicotas:  
—Las dos.

Una senyera d' edat té la costum de presentarse en las reuniones sumament escotada.  
Un senyor de humor al véurela arribar exclama:  
—Atenció, senyors... Are entra l' exposició retrospectiva.

Diálech entre dos casats:  
—Estich desesperat Miquel: la dona no 'm fá bondat.  
—¿Y donchs?  
—Res, que surt sempre sola.  
—¿Y per aixó l' alligeixes?... Pitjor la méva.  
—¿Hi ha encare pitjor que sortir sola?  
—Sí, la méva sempre torna a casa acompañada.

Dos mots de jugador:  
Se tractava de un pobre xicot aficionat a las emociones del tapet vert.  
—¡Pobre Emiliol Are acaba de perdre la donal deya un amich seu.  
—¿A quin joch? preguntá un cabecera.

Un altre ho acabava de perdre tot al monte y estava tant desesperat que 's trobá acomés de un terrible atach cerebral.  
Al véurel extés a terra, 'ls individuos de la partida l' alsaren, extenentlo sobre la taula de joch.  
Tres minuts després l' infelismoria.  
—¡Ha perdut la existencial digué un estudiant de medicina.  
—Es l' únich que l' hi faltava perdre sobre aquesta taula, respongué un jugador.

Escena de pescador de canya:  
Tira l' am per centésima vegada y al cap de una mica observa ab emoció que 'l suro s' enfonza.  
—¡Gangal exclama,  
Y tira ab forsa y surt... ¿Qué dirian?.. Un bossal de gos. Lo bossal de un pobre gos que s' havia ofegat.  
—¡Malviate 'l mon dolent! exclama el pescador ¿com dimontri volen que 'ls peixos piquin, si 'ls fan dur bossal?

Era un senyor molt complascent; pero molt distret.  
Un dia llegeix en lo diari l' anunci de la defunció del seu amich **JUAN LLINÁS**.  
—¡Pobre Llinás! exclama. ¿Y de qué déu haver mort? Tant bó qu' estaval Dema a las quatre l' enterran. Será cuestión de anarhi. ¿Ahont viu? Carmen, 86... está bé.

L' endemá compareix, vestit de negre, a la porta de la casa, entre-mitj de l' altra gent: parla ab melancolia de las virtuts del difunt, y carregada la caixa al cotxe, segueix l' enterro confós entre 'ls demés, tot cap-ficat y exclamant:—¡Pobre Llinás! ¡Pobre Llinás!... ¡Qui ho havia de dir!...

Al arribar a Plá de Palacio vá a despedirse de la familia, perque té molta feyna y no pot arribarse al cementiri.  
Pero ¡oh sorpresa! Presideix lo dol ¿qui dirian? Lo seu amich Llinás en persona aquell qu' ell se creya qu' era 'l difunt.

—¡Ay senyor! jo que 'm figurava que 'l mort érats tú....  
—¿Y are?... ¿Que no sabs que jo 'm dich Joseph?... Es lo meu germá.  
—En fi, noy, me 'n alegro infinit... y de totes maneres ja véus com jo cumpleixo ab los amichs.

Dugas germanas tenen nuvi, y 'ls nuvis cada hú per la seva part es a pendre ayguas. L' un es a Ribas; l' altre a Vichy.  
Las dos están tristas sobre tot desde que han rebut un telégrama cada una.

—Mira, diu la que té 'l nuvi a Ribas: aquest telégrama en Lluís voldrá ferme creure que me l' envia, pero la veritat es que la lletra no es pas la seva.  
L' altre germana exclama:  
—Pitjor lo meu Peret que sent Vichy, tant lluny de Barcelona, la goma del sobre al rebre 'l telégrama era tota molla.

**TRENCA-CAPS.**

**XARADAS.**

I.  
—*Quart-prima la tres-quarta* d'u *Dos-prima* acaba d' arribar de Andalusia— digué tota contenta ahir la Quima dant mostrás de gran goig y de alegría.  
Y *prima-dugas-tres*:—En *Dos-segona* arriba junt ab ella, ho dich formal.— Y quan ab un pensava, al cap d' estona la sento, y lo mateix encar *total*  
UN TAPÉ Y F. DE T.

II.  
Signe negatiu *primera*, part de la persona *hu-tres*: solen guardarse 'ls diners en *tres-inversa-primera*.  
Per si encara no es prou clar cada dia 'n sols tocar.  
CIUTADÁ PIRANDÓ.

**MUDANSA.**

Lo ferrer molt d' us ne fá del *total* escrit ab a; es un grá petit y fi lo *total* escrit ab i; y es un peix qu' es bastant bó, lo *total* escrit ab o.  
ESCRIU.

**ANAGRAMA.**

D' afició en *Tot* y en *Total* cantan la *Total* tal qual.  
F. ANET.

**ROMBO.**

Omplir los pichs ab lletres que llegidas horizontal y verticalment digan: 1.<sup>a</sup> ratlla, una consonant.—2.<sup>a</sup>, una part del cos humá.—3.<sup>a</sup>, Nom d' home.—4.<sup>a</sup>, un altre nom d' home afrancesat.—5.<sup>a</sup>, una consonant.  
NOY GRAN.

**LOGOGRIFO NUMÉRICH.**

1 2 3 4 5 6 7 8—Joch de passatemps.  
6 1 1 2 5 6 7—Martiri que passá Cristo.  
7 6 5 2 3 8—Animal.  
5 6 3 2 1—Home tonto.  
7 4 5 6—Nom de dona.  
2 8 5—Sentit.  
3 6—Nota.  
2—Lletra.

JOSEPET DE VILANOVA.

**TRENCA-CLOSCAS.**

ROSA GALLET.  
Formar ab aquest nom y apellido un poble de Catalunya MARINÉ CATALÁ.

**GEROGLIFICH.**

**MADRIT**

NAS DE PUNTA INGLESA.

**SOLUCIONS**

**A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.**

1. XARADA 1.<sup>a</sup>—*Ca-fe-ter*.
2. ID. 2.<sup>a</sup>—*Po-tin-gas*.
3. ANAGRAMA.—*Germa-Marge-Magre*.
4. CONVERSA.—*Ma-ni-la*.
5. TRENCA-CLOSCAS.—*Barcelona*.
6. QUADRAT DE PARAULAS.—  
V A R A  
A M O R  
R O M A  
A R A M
7. LOGOGRIFO-NUMÉRICH.—*Generosa*.
8. GEROGLIFICH.—*Per fruita al istiu*.

(c) Ministerio de Cultura 2006

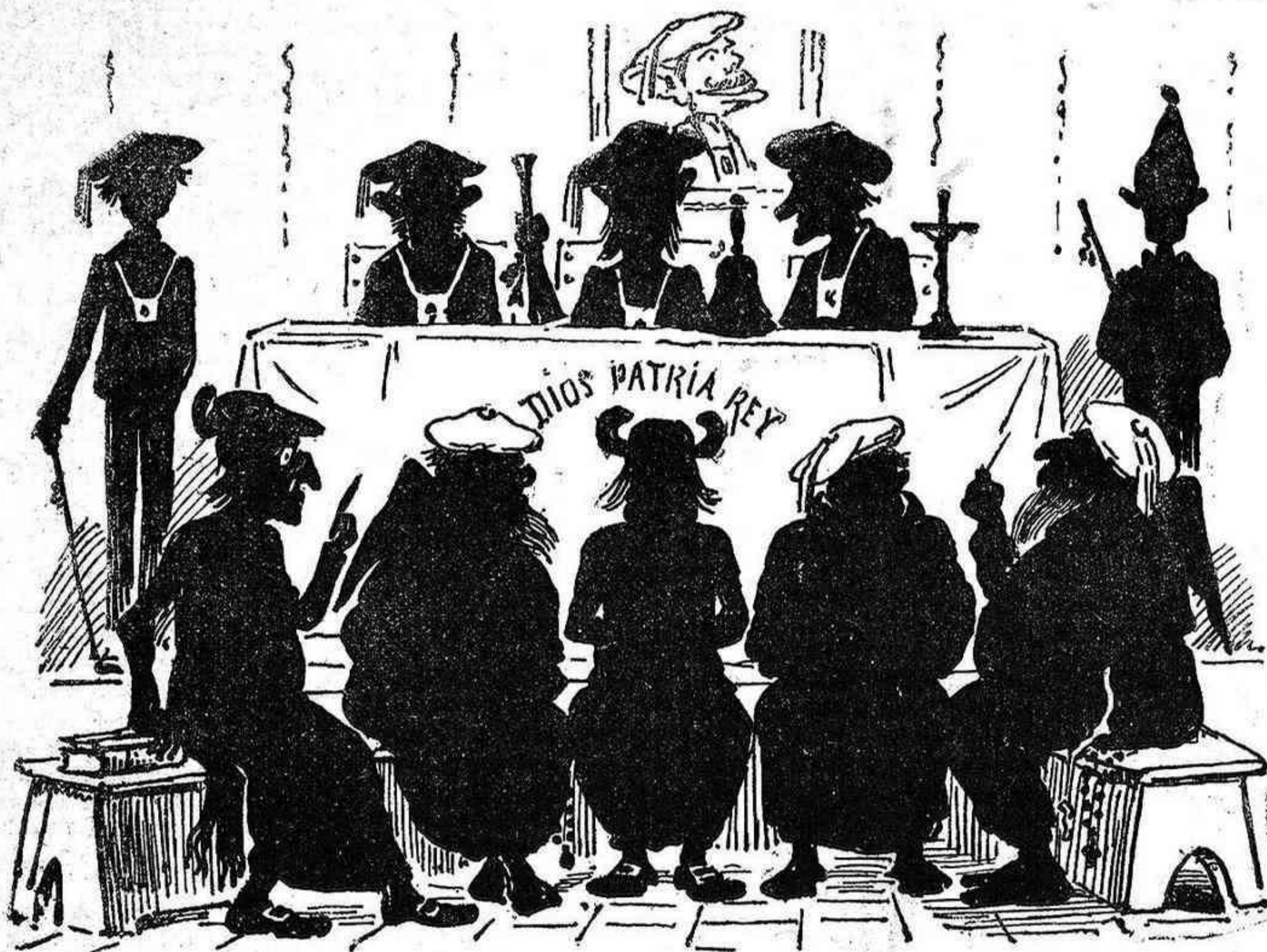




Per ser tocat del bolet lo Juriol ha fet fe fret.



Si volen ferlos callá los tindrán de enmorrallá (istil Martell.)



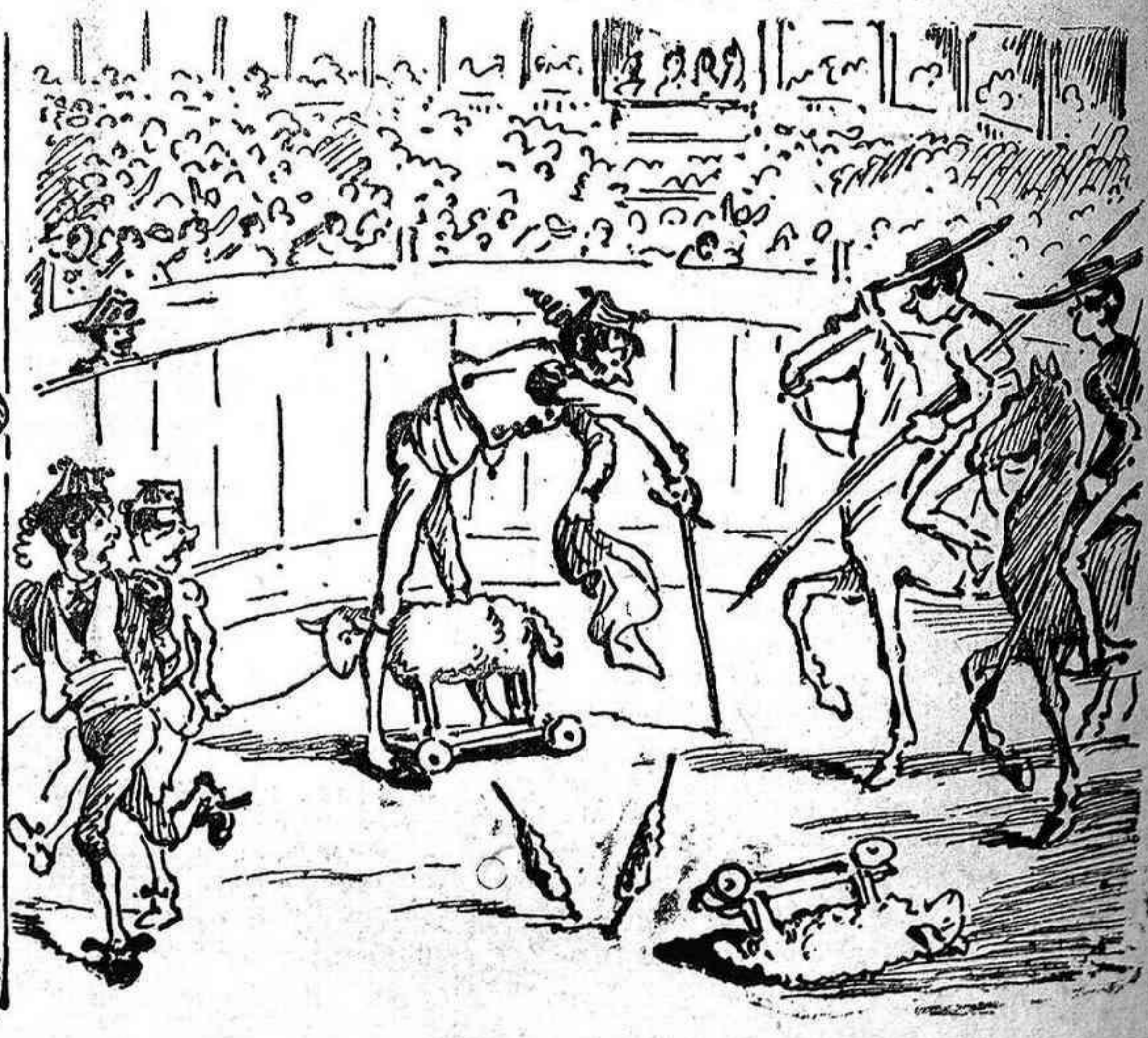
L' Ajuntament de Manresa compost de carlins de presa.



Com que ara en Sagasta mana fan autos de fé á l' Aduana.



Durant la disputa del modo y la forma la cosa s' embruta; no 's fá la Reforma.



Gran becerrada hi vá havé que vá anar d' alló més béééé!